

גמ"ר 54/02/14 - פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נגד ארקדי בן יהודה

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

גמ"ר 54-02-14 פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נ' בן יהודה
57-02-14
25 פברואר 2015

בפני כב' השופטת נועה חקלאי
המאשימה
נגד
הנאשם
פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש
ארקדי בן יהודה

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד בוחניק

הנאשם וב"כ הנאשם - עו"ד יורי ברנט

יוחאי טהור - מתורגמן

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

כללי-

בתאריך 14.5.14 הורשע הנאשם על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של גרימת מוות ברשלנות - עבירה בניגוד לסעיפים 40+64 לפקודת התעבורה[נוסח חדש] תשכ"א 1961.

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 12.9.13 בשעה 20:00 נהג הנאשם ברכב פרטי ברחוב האורגים באשדוד מכיוון מערב לכיוון מזרח ופגע בהולך רגל אהרון בן אפרים ז"ל (להלן - המנוח) אשר חצה באיטיות את הכביש משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם.

על פי המתואר בכתב האישום, המנוח הספיק לחצות יותר משמונה מטרים בכביש, כאשר הוא נמצא בשדה הראייה של הנאשם ואף על פי כן הנאשם לא הבחין בו כלל, לא שם ליבו ולא נתן דעתו לנעשה בכביש, למרות שדה הראייה הרחב שלפניו ופגע במנוח.

עמוד 1

כתוצאה מהפגיעה נחבל המנוח קשות ונפטר ביום 13.9.13 בבית החולים בלינסון.

הסדר הטיעון-

הצדדים הגישו לבית המשפט הסדר טיעון חתום (ת/1) אשר לפיו הוסכם כי יוטלו על הנאשם רכיבי הענישה הבאים:

1. קנס בהתאם לשיקול דעת בית המשפט.

2. מאסר מותנה בהתאם לשיקול דעת בית המשפט.

3. פסילה מלהחזיק רשיון נהיגה לצמיתות.

4. לעניין רכיב המאסר, סוכם כי הנאשם יישלח לממונה על עבודות השירות לשם קבלת חוות דעת בעניינו וזאת מבלי שהדבר יחייב את המאשימה בטיעוניה לעונש.

המאשימה תעתור לששה חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברית, וההגנה תטען באופן חופשי לעונש.

במהלך הטיעונים לעונש שנשמעו בפני ביום 17.2.15, הציג ב"כ המאשימה את ההסדר באופן מעט שונה לפיו בעניין המאסר ההגנה לא תטען באופן חופשי אלא תסכים כי יוטלו על הנאשם 6 חודשי מאסר אך תעתור לכך כי אלו ירוצו בעבודות שירות.

טיעוני המאשימה לעונש-

ב"כ המאשימה ביקש מבית המשפט לכבד את ההסדר ברף העליון שבו קרי להטיל על הנאשם את חודשי המאסר מאחורי סורג וברית.

ב"כ המאשימה הפנה לדיון נוסף דנ"פ 1391/12 בעניין הילה מזרחי, לדברי כב' הנשיאה דאז, השופטת בייניש, שכלל אין לסטות ממדיניות הענישה של מאסר מאחורי סורג וברית.

לדבריו, הנאשם פגע בערך עליון של קדושת החיים, שאין ערך עליון ממנו.

לדבריו הפסיקה חדשות לבקרים מחמירה בענישה בגין עבירות אלו, במטרה להעלות מודעות המשתמשים בדרך לגבי הסיכון בנהיגה רשלנית וכדי לחנך כי גרימת מוות אינה גזירת גורל, פסיקה אשר קובעת כי בעבירות אלו יש להפחית את המשקל היחסי הניתן לנסיבותיו של הנאשם ולהגביר את המשקל היחסי שניתן לאינטרס הציבורי.

ב"כ המאשימה טען כי יש ליתן משקל למידת רשלנותו של הנאשם אשר לדידה של המאשימה מדובר ברשלנות ברף גבוה. בעניין זה הפנה ב"כ המאשימה לכך שהמנוח חצה יותר ממחצית הכביש כשהוא בשדה ראייתו של הנאשם.

ב"כ המאשימה טוען כי, לשיטתם, לא היה אשם תורם של המנוח.

ב"כ המאשימה הגיש לבית המשפט את גליון הרשעותיו של הנאשם (1/ת) וציין כי הגם שהרשעתו האחרונה הינה משנת 2009 לא ניתן לומר שעבירות הנהיגה זרות לנאשם, הפנה לכך שבעברו נהיגה באור אדום ועבירות נוספות.

ב"כ הנאשם הפנה לערעור פלילי 4760-07-12 בעניין אברמוביץ', אשר ממנו מבקש ללמוד כי נסיבותיו של הנאשם שבפני אינן כה חריגות אשר מצדיקות מאסר מאחורי סורג וברח.

על כן, ולמרות נסיבותיו האישיות של הנאשם, גילו ומצבו הרפואי, עותרת המאשימה להשית על הנאשם מאסר מאחורי סורג וברח.

טיעוני ההגנה לעונש-

ב"כ הנאשם ביקש שעונש המאסר אשר יוטל על הנאשם ירוצה בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות התאונה, אשר התרחשה בשעת לילה בכביש דו סטרי, דו נתיבי כאשר המנוח חוצה את הכביש שלא במעבר חצייה.

ב"כ הנאשם טוען כי ניתן להסיק מאופן ניסוח כתב האישום, על דרך השלילה, כי היה בסמוך למקום חציית המנוח מעבר חצייה ואף על פי כן המנוח לא חצה את הכביש במעבר חצייה.

ב"כ נאשם הגיש לבית המשפט את הודעת העד אליהו פינטו (נ/1) והפנה בשורה 22 לעדותו שם מצוין כי המנוח חצה את הכביש מבלי להסתכל לצדדים עד לשלב הפגיעה עצמה.

ב"כ הנאשם הפנה את בית המשפט לתקנה הקובעת את חובת הזהירות של הולך הרגל והמחייבת אותו לבדוק את מצב התנועה ולחצות במעבר חצייה.

לאור כל האמור טען ב"כ הנאשם כי למנוח רשלנות תורמת להתרחשות התאונה.

ב"כ הנאשם הגיש לבית המשפט את דו"ח הבוחן (נ/2) אשר ממסקנותיו עולה, כך לדבריו, כי הנאשם איחר בתגובה איחור של 1.07 שניות, שהוא איחור ברף הנמוך בגינו מגישים כתבי אישום.

ב"כ הנאשם אף ציין כי לא נבדק זמן התגובה הסובייקטיבי של הנאשם בהתחשב בגילו המתקדם ובמצבו הרפואי ויכול שהיה בכך אף להפחית את משך האיחור בתגובה.

לאור כל האמור, טוען ב"כ הנאשם כי רף הרשלנות אשר יש לייחס לנאשם הוא נמוך, עם תרומת רשלנות משמעותית של המנוח וכי יש ליתן לכך ביטוי בגזירת העונש.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב בכך שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, חסך זמן שיפוטי ובעיקר חסך למשפחת המנוח את הסבל ועינוי הדין הכרוך בניהול הוכחות בגין תאונה מסוג זה.

ב"כ הנאשם ציין כי עברו התעבורתי של הנאשם הינו עבר תעבורתי קל וכי הוא נעדר עבר פלילי.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם אשר מפורטות בהרחבה בתסקיר שירות המבחן, למסכת החיים המורכבת של הנאשם.

ב"כ הנאשם הגיש לבית המשפט מסמך המעיד על כך שהנאשם הוכר כמי שסבל מרדיפות הנאצים (נ/3).

ב"כ הנאשם הפנה למצבו הבריאותי של הנאשם אשר סובל משלל מחלות כפי המתועד בתעודות הרפואיות שהוגשו (נ/4).

ב"כ הנאשם הפנה לדברי שירות המבחן לפיהם פסילת רשיון הנהיגה של הנאשם לצמיתות תכחיד את המסוכנות הנובעת מן הנאשם.

ב"כ הנאשם הפנה את בית המשפט לפסיקה ענפה, לפיה, בנסיבות דומות ואף חמורות יותר, הוטלו על נאשמים עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם אף ציין שנסיבותיו של הנאשם מתאימות אחת לאחת לנסיבות העולות מהפסיקה אשר הוגשה ע"י ב"כ המאשימה בעניין אברמוביץ.

לאור כל האמור, עותר ב"כ הנאשם לכך שעונש המאסר שיוטל על הנאשם ירוצה בדרך של עבודות שירות.

דין והכרעה-

מתחם העונש ההולם

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין יש לקבוע ראשית לכל את מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבותיה כאשר העיקרון המנחה הוא עיקרון ההלימה.

בית המשפט העליון התווה מדיניות ענישה בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית. המדיניות הינה כי בעבירות אלו יושתו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריא, ופסילה בת שנים, זאת עקב הפגיעה בערך העליון של קדושת החיים, ועל מנת לתרום למלחמה בנגע תאונות הדרכים.

על מדיניות זו חזר בית המשפט העליון פעמים רבות.

כך למשל קבע כבוד השופט רובינשטיין ברע"פ 548/05 מאירה לוין נ' מדינת ישראל:

" כל עוד בעינה המדיניות הקיימת באשר לעבירות גרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים (ותאונות אחרות), דינם של המורשעים בהן תקופת מאסר מאחורי סורג ובריא, והחריגים לכך נדירים. אכן מרבית המורשעים בעבירות אלה - מן הסתם - הם אנשים מן הישוב, מה שקרוי נורמטיביים, אלא שנמצא לבתי המשפט לנסות להרתיע את הנוהגים בכביש מעבירות על-ידי המודעות כי אם יתרשלו ויפגעו בזולת, דינם מאסר. נוכח ההפקרות המרובה בכבישים, קיפודם של חיי אדם, השבר הנורא שאין לו מרפא ואיחוי הפוקד את משפחות הקרבנות, ותחושת אין האונים החברתית אל מול המס שגובות תאונות הדרכים מחברה שאינה חסרה קרבנות בטרור ובקרב, מבקשים גם בתי המשפט לתרום תרומה צנועה בדמות גזרי הדין המחמירים. "

כך למשל ברע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נ' מ"י:

"נוכח ריבוי תאונות הדרכים הקטלניות, המתרחשות כמעט מדי יום ביומו וגובות את חייהם של קורבנות רבים, הביע בית משפט זה את הצורך במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי אלו הנוהגים ברשלנות ובחוסר אחריות בכבישים....מדיניות הענישה המחמירה והמרתיעה באה לידי ביטוי בכך שעל פי רוב הרשעה בעבירות גרימת מוות ברשלנות בתאונות דרכים מחייבת הטלת עונש מאסר בפועל ופסילת רישיון לתקופה ממושכת".

כך למשל ברע"פ 8576/11 - הילה מזרחי נ' מדינת ישראל :

" לא ראינו מקום לסטות ממדיניות הענישה הנוהגת בנושאי גרימת מוות ברשלנות, שדינה ככלל מאסר מאחורי סורג ובריא במסגרת המאבק בתאונות, ואשר חריגיה מעטים ומקרה זה אינו ביניהם על פי נסיבותיו. חיי אדם קופדו."

עתירה לדין נוסף שהוגשה בעקבות החלטה זו נדחתה (דנ"פ 1391/12).

הקריטריונים בקביעת המתחם

ברע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מ"י נפסק על ידי כבוד השופט הנדל:

" נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונות דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים.

השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

אם כן, בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירה זו בנסיבותיה, עלי לקבוע תחילה את מידת רשלנותו של הנאשם כפי העולה מנסיבות התרחשות התאונה.

הצדדים בתיק זה חלוקים ביניהם באשר למידת הרשלנות אשר יש לייחס לאופן נהיגת הנאשם.

עיינתי בכתב האישום ובראיות שהוצגו בפניי. בנסיבות תיק זה אין מדובר בנאשם שנסע במהירות החורגת מהמהירות המותרת, או במהירות בלתי סבירה, אין מדובר בנאשם שעקף שלא כדין, שסטה מנתיבו, ששוחח בטלפון אגב נהיגה, או שעשה פעולה אסורה, בוודאי לא פעולה מכוונת שמטרתה להפיק רווח.

הנאשם נסע בנתיב הנסיעה, אלא שלא הבחין במנוח אשרחצה את הכביש בשעת חשיכה, שלא במעבר חציה בכביש דו סטרי דו נתיבי.

הנאשם היה אמור להבחין במנוח, ניתן היה להבחין בו. על פי דוח הבוחן (נ/2) אילו היה הנאשם מגיב במועד לסכנה בבלימת חירום, מרגע שהחל המנוח את חציית הכביש, אזי היה נעצר 14.86 מ' לפני מקום האימפקט ו - 1.07 שניות לפני הגעת הולך הרגל למקום האימפקט.

בכך רשלנותו.

איני מסכימה עם טענת ב"כ הנאשם לפיה הבוחן קבע שהנאשם איחר בתגובה 1.07 שניות. בדו"ח שהוצג בפני אין התייחסות למשך האיחור בתגובה של הנאשם. הבוחן קבע כי אם היה הנאשם מגיב בבלימת חירום ברגע שהמנוח החל בחצית הכביש, הנאשם היה נעצר 1.07 שניות לפני הגעת הולך הרגל למקום האימפקט. אין להסיק מכך לגבי האיחור בתגובה. 1.07 שניות הינו האיחור המינימלי, וככל שהנאשם לא הגיע לנקודת האימפקט במהירות אפס - אזי האיחור בתגובה גדול יותר - אם כי אין בפני בית המשפט כל נתון בעניין זה.

צודק ב"כ הנאשם כי יתכן ובשל גילו ומצבו הרפואי של הנאשם תגובותיו איטיות יותר ועל כן יתכן ובנתוניו הסובייקטיביים היה מקום לייחס לו בחישובים זמן תגובה ארוך יותר.

באשר לשאלת הרשלנות התורמת:

ב"כ הנאשם טוען לרשלנות תורמת של המנוח המתבטאת הן בכך שלא חצה במעבר חציה שהיה בסמוך למקום והן בכך שלא הסתכל לצדדים בעת החציה.

באשר לשאלת קיומו של מעבר חציה בסמוך למקום. לא מצאתי לקבל את טענת ב"כ הנאשם לפיה ניתן להסיק על

דרך השלילה מניסוח כתב האישום, ובעיקר ממה שנעדר ממנו, על קיומו של מעבר חציה בסמוך למקום.

זאת ועוד, הנטל להוכיח עובדה זו רובץ לפתחו של הנאשם. חזקה על הנאשם, כי אילו היה בסמוך למקום מעבר חציה, היה מגיש לבית המשפט בשלב הטיעונים לעונש צילום של האיזור, או תרשים או כל תיעוד אחר המעיד על קיומו של מעבר חציה במקום. ראייה כאמור לא הוצגה, ולא מצאתי כי ניתן ללמוד על קיומו או על העדרו של מעבר חציה מהאופן בו מנוסח כתב האישום.

על כן, ובהעדר אינדיקציה לקיומו של מעבר חציה במקום, לא אוכל לקבוע כי המנוח התרשל בכך שחצה את הכביש שלא במעבר חציה.

ביחס לטענה השניה, מצאתי לקבל את עמדת ב"כ הנאשם, כי ישנה רשלנות תורמת של המנוח בכך שחצה את הכביש מבלי שבחן את התנועה.

עובדה זו נלמדת מהודעתו של העד פינטו (נ/1) אשר מציין: "הולך הרגל חצה בקצב איטי ורצוף בלי להסתכל לצדדים עד לפגיעה עצמה".

תקנה 110(א) לתקנות התעבורה קובעת: "לא יחצה אדם כביש, אלא לאחר שבדק את מצב התנועה בו ונוכח שאפשר לחצותו בבטיחות".

המנוח היה צריך לבחון את הכביש לא רק בתחילת החציה, אלא עליו לבחון את מצב התנועה בכל נתיב בטרם הוא חוצה אותו. אילו המנוח היה בוחן את מצב התנועה בטרם החל לחצות את הנתיב הנגדי, היה רואה את רכב הנאשם, יכול היה להמתין בטרם המשיך בחציה ובכך התאונה היה נמנעת.

מצאתי כי הימנעותו של המנוח מלבדוק את מצב התנועה, יש בה משום רשלנות תורמת להתרחשות התאונה.

סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את אופן נהיגתו של הנאשם בתיק זה כפי העולה מהנתונים שהיו בפני, מצאתי כי הרשלנות אשר עולה מנהיגתו של הנאשם בעת התאונה הינה ברף הנמוך.

לאור הנתונים לעיל, נסיבות העבירה, רשלנותו הנמוכה של הנאשם ורשלנותו התורמת של המנוח, מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבותיה, נע ממאסר לתקופה של 6 חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות ועד שנת מאסר בפועל, לצד רכיב פסילה של 5-12 שנה, מאסר מותנה, פסילה מותנית וקנס.

גזירת העונש בתוך המתחם.

כפי שפורט לעיל, הצדדים הגיעו בתיק זה להסדר לפיו יוטלו על הנאשם 6 חודשי מאסר ופסילה לצמיתות.
עמוד 7

ביחס לעונש המאסר, ההסדר שהוצג הינו בתוך מתחם העונש ההולם ברף התחתון שבו.

ביחס לעונש הפסילה, ההסדר חורג מהרף העליון של מתחם העונש ההולם, עם זאת, לאור גילו של הנאשם, (77) אין כמעט כל משמעות לחריגה זו.

לאחר ששקלתי את ההסדר שהוצג, ואת התקיימות הנסיבות המפורטות בסעיף 40 יא לחוק העונשין, כפי שיפורט להלן, מצאתי כי ההסדר אליו הגיעו הצדדים הינו ראוי והולם ולכן אכבדו.

באשר לשאלת אופן ריצוי המאסר:

התחשבתי בנטילת האחריות של הנאשם על מעשיו:

הגם שבתסקיר שירות המבחן ציינה קצינת המבחן כי הנאשם התקשה לראות דבר פסול בנהיגתו, עדיין הנאשם לקח אחריות בהזדמנות ראשונה, הודה במיוחס לו בכתב האישום והפנים את חומרת המעשה וחומרת התוצאה. אף שירות המבחן ציין כי הנאשם קיבל באופן קשה את עובדת פגיעתו במנוח.

כפי ציין כב' השופט המר בע"פ (תל אביב) 31933/06, קלגסבלד נ. מ"י:

"הודיה היא הצעד הראשון המתבקש כאשר אדם טוען לקבלת אחריות... המערער לא ניסה לדחות את הקץ הוא הודה ותרם לניהול מהיר ויעיל של משפט, על בתי המשפט לעודד התנהלות כזאת של נאשמים ובסופו של יום, עליה לקבל ביטוי גם בתוצאה העונשית".

התחשבתי בהיות הנאשם נעדר כל עבר פלילי.

באשר לעברו התעבורתי, הנאשם נוהג משנת 1991 ולחובתו 23 הרשעות קודמות. למרות שבעברו הרשעות בגין עבירות מסכנות חיים, לרבות גרימת תאונת דרכים שתוצאותיה חבלות של ממש, אי ציות לרמזור אדום ועוד, מדובר בעבר יחסית רחוק.

בעשור האחרון נרשמו לחובתו של הנאשם 2 הרשעות בלבד, שתיהן מסוג ברירת משפט ברף הקל.

כארבע וחצי שנים לפני התאונה נשוא תיק זה לא נרשמה לחובתו של הנאשם כל עבירה.

על כן, על פני וותק של 24 שנות נהיגה ובפרט לאור נהיגתו בעשור האחרון שלפני התאונה, לא מצאתי כי עברו מכביד או מעיד על זלזול בחוק או בשלומם של המשתמשים בדרך.

התחשבות בפגיעה של העונש בנאשם לרבות בשל גילו:

הנאשם הינו יליד 1938. כמעט בן 77 שנים. נשוי ואב לבת, סב לשני נכדים. הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם פורט בהרחבה בתסקיר שירות המבחן. הנאשם הוכר כמי שסבל מרדיפה על ידי המשטר הנאצי, כפי העולה מהמסמך (נ/3). הנאשם עלה לארץ בשנת 1990 עם התפרקותה של ברית המועצות, וחווה קשיים ברכישת השפה והשתלבות בתעסוקה.

הנאשם סובל מבעיות בריאות רבות, כפי העולה מתסקיר שירות המבחן ומהתעודה הרפואית שהוגשה (נ/4) הנאשם סובל מסכרת, בעיה בכליות, וקשיי ראייה.

עיינתי בפסיקה שהוגשה לי על ידי ב"כ הנאשם:

תד (תל אביב) 13748/01, מ"י נ ישעיה אמיר. שם בית המשפט לא מצא להטיל מאסר בפועל והסתפק בשישה חודשי מאסר בעבודות שירות אך בשל גילו המתקדם של הנאשם (בן 81).

עיינתי אף בפסיקה שהוגשה לי על ידי ב"כ המאשימה בעניין עפ"ת (חיפה) 4760-07-12 דב אברמוביץ נ. מ"י.

שם המערער יליד 1937, ניצול שואה אשר שהה תקופה ארוכה בילדותו כלוא במרתף כדי להימלט מרודפיו. המערער סבל מבעיות רפואיות קשות, (עבר ניתוח לב בשנת 2007 ואירוע מוחי בשנת 2009), בעניינו של המערער ניתנה חוות דעת רפואית לפיה תנאי כליאה עלולים לסכן את חייו של המערער עקב המחלות הגופניות מהן סובל. המערער איבד את אשתו שנפטרה ממחלת הסרטן בסמוך לפני התאונה. המערער בעל וותק נהיגה של שנים רבות ללא הרשעות. המערער גרם לתאונה הקטלנית עקב רשלנות שהתבטאה בכך שסטה ימינה מנתיב נסיעתו ופגע בשני הולכי רגל, אב ובן, שהלכו על השול. כתוצאה מהפגיעה נגרם מותו של האב ובנו נפצע פצעים קשים. המערער לא לקח אחריות וניהל את משפטו ובכך גרם צער, כאב ואף עינוי דין מיותר למשפחת המנוח. שם בית המשפט קבע כי רשלנותו של המערער גבוהה.

בית המשפט קמא לאחר ששקל את כל הנתונים גזר על המערער 9 חודשים מאסר בפועל ו- 15 שנות שלילה. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור, קיצר את עונש המאסר ל- 6 חודשי מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות והוסיף רכיב של פיצוי למשפחת המנוח בסך 100,000 ₪.

ב"כ המאשימה טען כי מפסק הדין בעניין אברמוביץ ניתן ללמוד מהן הנסיבות הרפואיות החריגות המצדיקות השתת מאסר בעבודות שירות, וכי נסיבות אלו אינן מתקיימות בנאשם שבפני.

צודק ב"כ המאשימה כי מצבו הרפואי של הנאשם שבפני אינו דומה לזה של אברמוביץ, ולא הוצגה בפני כל ראיה לכך שכליאתו מאחורי סורג וברח עלולה לסכן את חייו.

מאידך, הנאשם שבפני לקח אחריות בהזדמנות ראשונה ולא גרם עינוי מיותר למשפחת המנוח. כך גם רשלנותו של הנאשם שבפני הינה רשלנות נמוכה, ולא כפי שנקבע בפרשת אברמוביץ, שם יוחסה לו רשלנות גבוהה. על כן בנסיבות שבפני בשקילת מכלול הנתונים, ניתן להגיע לאותה התוצאה אף כשאין במאסר משום סכנת חיים עקב מצב רפואי קשה.

התחשבות בהמלצת שירות המבחן.

שירות המבחן ערך תסקיר ארוך ומפורט אשר בסופו בא בהמלצה להטיל על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות, תוך ציון כי בפסילת רשיונו של הנאשם לצמיתות יהיה כדי להכחיד מוסכנותו.

הגם שהמדיניות שהתווה בית המשפט העליון בעבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית הינה כי בעבירות אלו יושתו עונשי מאסר בפועל, למעט במקרים חריגים, עדיין כל מקרה נשקל לגופו, וכאשר יש נסיבות יוצאות דופן או כאשר מדובר בהתרשלות רגעית ונמוכה שוקל בית המשפט להשית את המאסר בעבודות שירות.

ראו למשל פסיקת בית המשפט העליון בעניין ע"פ 2569/00 שמעון דהן נ. מ"י, ע"פ 1584/02 גיבי אבר משבילי נ. מ"י, רע"פ 4732/02 ענת סורפין נ. מ"י, רע"פ 4261/04 4261/04 יעקב פארין נ. מ"י, רע"פ 548/05 מאירה לוי נ. מ"י, ע"פ 1319/09 משה כהן נ. מ"י ואח'.

ראו אף פסיקת בתי המשפט המחוזיים לפיה ענישה של שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות אינו עונש חריג כשמדובר ברשלנות נמוכה ובנאשמים נורמטיביים.

כך למשל כב' הש' ביתן בע"פ (באר שבע) 4208/07 מ"י נ. אבו שריק:

" אין זה מוצדק ואין זה מועיל להעניש בחומרה על נהיגה לא מיומנת או על שבריר שניה של חוסר תשומת לב, שכל אדם חשוף להן ואין הן נעשו מתוך בחירה או מזלזול בכללים.... אדם יכול להיות מוסרי ורגיש וטוב מכל בחינה ושומר חוק ומקפיד על הכללים קלה כחמורה ובכל זאת לגרום לתאונה... כלל על פיו, לבד מנסיבות יוצאות דופן במיוחד, דין הגורם מוות בתאונה - מאסר, יביא אותנו לגזור מאסר, כמצוות אנשים מלומדה, בנסיבות שאין הצדקה מוסרית לעשות זאת ונמצא במאסר אנשים שמבחינות רבות אין כל תועלת בהימצאותם שם.... גם מבחינת כיבוד קדושת החיים, מוטב במקרים כאלה, שנהג יבצע עבודות שירות - כמו עבודות בבתי החולים בהם מאושפזים נפגעי תאונות דרכים... התורמות לחברה והנוגעות לעניין ושיש בעשייה היומיומית שלהן על ידי הנאשם משום תשלום חיובי של חובו לחברה... מאשר לשולחו לכלא, בו התחושות העיקריות הן כעס ומרירות על חוסר התחלת שבעונש."

כך למשל בעפ"ת (נצרת) 56489-01-11 מ"י נ. אמיתי:

"נקודת האיזון איפה לטעמנו, נקבעה על ידי בית המשפט העליון בעניין מאירה לוי,

מדיניות זו ננקטה על ידינו בעבר מספר רב של פעמים, בהם מקום בו מדובר היה באנשים נורמטיבים, ואף למעלה מכך, ברף נמוך של רשלנות, בהודאה ובחרטה, אכן העונש שהוטל היה שישה חודשי מאסר, שירוצו בדרך של עבודות שירות ופסילת רשיון נהיגה לתקופות של 4-10 שנים, כל מקרה ונסיבותיו.

כך בעפ"א 179/08 רענן אלון נ' מדינת ישראל...כך גם בעפ"א 1300/07 חי באבד נ' מדינת ישראל, גם בעפ"ת 29470-07-10,כך גם בתיק עפ"ת 23614-08-10, ...

עינינו הרואות אפוא, כי עונש של שישה חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות ופסילת רשיון נהיגה לתקופות של 6 - 10 שנים, אינו עונש חריג לכאן או לכאן, והוא עומד ברף הענישה הנוהג, מקום בו מדובר בנאשם נורמטיבי ואף למעלה מכך, ובמדרג רשלנות שאינו מן הגבוהים".

כך למשל בעפ"ת (נצרת) 36520-04-12 פחימה נ. מ"י:

"ישנם מקרים בהם נגרמת תאונת הדרכים כתוצאה מחוסר תשומת לב רגעי או עקב רשלנות לא גבוהה, מתוך התנהלות שאיננה משקפת את אורח חייו והלכותיו של הנהג בדרך כלל. במקרים כאלה, ובהעדר נסיבות מחמירות מיוחדות, על פי רוב, הנטייה היא להסתפק בענישה בדמות עבודות שירות ופסילה ממושכת"

כך למשל כב' הש' שפירא בע"פ (חיפה) 41013-04-13 כרמון נ. מ"י:

"לטעמי בעבירות של רשלנות, גם כשתוצאתן חמורה, יש לצמצם בשימוש בעונש המאסר, עונש שיש לשמרו לנאשמים בעלי דפוסי התנהגות עבריינים מובהקים. לכן סבור אני כי בעבירות רשלנות ככלל, יש לגזור עונשי מאסר במקרים בהם מדובר בנאשם בעל עבר פלילי, או במקרים של רשלנות חמורה, או במקרים בהן הייתה הרשלנות על רקע של ניסיון להעצים רווח כלכלי.

במקרה בו ניצבת בפנינו נאשמת ללא עבר פלילי שרשלנותה באה לידי ביטוי בטעות של שיקול דעת שמשכה כהרף עין סבור אני יש לצמצם את השימוש בעונש המאסר, שאין לו תכלית של ממש ופגיעתו בנאשם אינה מידתית ביחס לתועלת החברתית שבענישה.

על כן סבור אני, כמו חברתי, כי יש מקום להקל ברכיב הענישה שעניינו עונש של מאסר כך שתקופת המאסר שתיגזר על המערערת תאפשר את ריצוי עונשה בעבודות שירות, ולהותיר את תקופת פסילת רשיון הנהיגה בעינה, ללא שינוי."

לאחר ששקלתי את מידת רשלנותו של הנאשם, את קיומה של רשלנות תורמת של המנוח, את נסיבותיו האישיות של הנאשם, גילו המתקדם מצבו הרפואי, עברו התעבורתי, המלצת שירות המבחן, הכל כמפורט לעיל, מצאתי כי מתקיימות הנסיבות המצדיקות כי המאסר אשר יוטל על הנאשם ירוצה בדרך של עבודות שירות, בפרט לאחר שבמסגרת ההסדר סוכם כי רשיונו של הנאשם יפסל לצמיתות, ויש בכך כדי לאזן את ההקלה שמצאתי ליתן באופן ריצוי רכיב המאסר.

סיכום של דבר

הנאשם גרם בנהיגתו הרשלנית למותו של המנוח בטרם הגיעה עת פקודתו.

בתיק זה, על אף תוצאתה הטרגית של התאונה, מצאתי שקיימות נסיבות המצדיקות כי המאסר של 6 חודשים אשר סוכם על ידי הצדדים במסגרת הסדר טיעון, ירוצה על דרך של עבודות שירות.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. הנני מטילה על הנאשם מאסר לתקופה של 6 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות, במרכז גמילות חסדים בכתובת: שבט בנימין איזור יב' אשדוד.

הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה יומיות.

הנאשם הביע את הסכמתו לרצות את עונש המאסר בעבודות שירות.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי המאסר ביום 1.3.15 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות ב"ש.

אוטובוס להגעה ליד כלא אשל, אוטובוס אגד מת.מ ב"ש קו מס' 46.

מוסבר לנאשם כי עליו לבצע כל עבודות שמוטלות עליו במסגרת עבודות השירות על פי ההנחיות שתינתנה לו מעת לעת על ידי הממונה במקום וכל הפרה של עבודות שירות תגרום

להפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי עונש המאסר בפועל.

2. אני מטילה על הנאשם 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור עבירה של גרימת מוות ברשלנות ו/או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

3. הנני מורה על פסילתו של הנאשם לצמיתות מלקבל ומהחזיק רשיון נהיגה. לאור העובדה שרשיונו של הנאשם הופקד לבית המשפט בתיק 57-02-14, תנפיק מזכירות בית המשפט אישור הפקדה מהיום ללא צורך בהפקדת רשיון.

4. אני מטילה על הנאשם קנס בסך 3000 שח שישולם תוך 90 מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע תוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום ו' אדר תשע"ה, 25/02/2015 במעמד הנוכחים.

נועה חקלאי, שופטת